VEILIGHEIDSREGIO FRYSLÂN

Oplegnotitie informerend

Onderwerp	Mededelingen
Ter behandeling in de vergadering van	de Bestuurscommissie Gezondheid
Status	Openbaar
Portefeuillehouder	L. de Vries
Auteur	L. Kleefstra
Bijlagen	GEEN
Vergaderdatum	20-6-2024
Agendapunt	3

Kennisnemen van	De mededelingen.
Inleiding	Er zijn mededelingen voor de Bestuurscommissie Gezondheid. Er zijn geen ingekomen stukken.
Kernboodschap	**Monitoring OKO (Opgroeien in een Kansrijke Omgeving)** De preventieaanpak OKO, voorheen IJslands preventiemodel, is een programma dat handvatten biedt voor een integrale en duurzame werkwijze om jongeren gelukkiger en gezonder te laten opgroeien en te voorkomen dat zij gaan drinken, roken of drugs gaan gebruiken. Hierover bent u eerder geïnformeerd. Vanuit de Friese Preventieaanpak wordt hierop ingezet. Inmiddels zijn er vijf Friese OKO-gemeenten en een aantal gemeenten die voornemens zijn om OKO-gemeente te worden. OKO is een data gestuurde werkwijze. Voor de uitvoering van monitoring als onderdeel van de aanpak wenden het Trimbosinstituut en de gemeenten zich tot GGD-en, omdat het grootste deel van de inhoudelijke thema's al onderdeel is van het monitoringprogramma dat GGD-en vanuit de wet Publieke Gezondheid uitvoeren. Er vindt landelijk afstemming plaats tussen het Trimbos instituut en GGD-en om de eisen vanuit de OKO-aanpak en de werkwijze van GGD-en zo goed mogelijk bij elkaar te brengen. Zo is er een OKO-module ontwikkeld die aan de landelijke GGD-basisvragenlijst toegevoegd kan worden. Desondanks levert de inpassing van OKO-monitoring knelpunten op mbt tot frequentie, plaats van uitvragen en presentatie van de cijfers (o.a. gewogen of ongewogen cijfers). Begin dit jaar zijn GGD|GHOR NL en het Trimbos instituut overeenkomen dat GGD|GHOR NL in 2025 een aparte OKO-monitor faciliteert voor de Nederlandse OKO-gemeenten en de betrokken GGD-en. Deze monitor levert inbreng voor de dialoogsessies binnen OKO volgens de voorwaarden die het Trimbos instituut stelt. Het is geen epidemiologisch instrument.

	Regie op de uitvoering, onder andere de werving van scholen, ligt bij gemeenten. Kosten voor analyse, rapportage en presentatie door de epidemioloog kunnen worden opgenomen in het aanvullend pakket. Met deze OKO-monitor in 2025 kan GGD Fryslân de OKO-gemeenten ondersteunen, zonder het bestaande monitorprogramma jeugd aan te hoeven passen. GGD Fryslân en het Trimbos instituut hebben afgesproken om de OKO-monitor 2025 te evalueren, deze te vergelijken met de bestaande monitoren en op basis daarvan eventuele keuzes in de toekomst te maken. **Bestuurlijke opdracht 'taken en middelen in balans'** De uitdagingen op het gebied van gezondheid en welzijn zijn groter dan ooit. Financiën staan onder druk, wat vereist dat GGD Fryslân en de Friese gemeenten de taken en middelen in balans moeten brengen. Om bestuurlijk toekomstbestendige keuzes te kunnen maken, is een integrale aanpak noodzakelijk. Op 14 februari heeft GGD Fryslân van de bestuurscommissie Gezondheid de opdracht gekregen om de taken en middelen inzichtelijk te maken en te onderzoeken waar samenwerkingsvoordelen met de Friese gemeenten kunnen worden behaald. Met de Agendacommissie, als procesbegeleider, is de aanpak met fasering om het bestuur toekomstbestendige keuzes te kunnen laten maken, vastgesteld. Hierbij is afgesproken dat het wel een iteratief proces is en dat dit bijgesteld kan worden op basis van de gesprekken met de agendacommissie, gemeenten en bestuurscommissie. De aanpak is in vier fasen. *Fase 1 tot en met 25 april:* Presentatie aan de Agendacommissie en nadere afstemming resultaat fase 1 (voorbereiding, inventarisatie en interne analyse) aan de agendacommissie gezondheid. Tijdens deze bijeenkomst zijn de gespreksonderwerpen en is de planning met de Friese gemeenten vastgesteld. *Fase 2: juni tot en met 5 september* Gesprekken met de Friese gemeenten. Twee weken voorafgaand aan het gesprek ontvangt de gemeente noodzakelijke informatie ter voorbereiding. Op 4 juni is er een webinar voor de gemeentelijke gezondheidsambtenaren waarin zij geïnformeerd worden over het proces en de stappen. Op basis hiervan kunnen zij hun bestuurders verder voorbereiden. *Fase 3: 5 september tot en met 3 oktober* Verwerken van de opgehaalde input, het in beeld brengen van een rode draad en uitwerking. *Fase 4: 3 oktober tot en met 20 november* Presentatie van de scenario's met aandacht voor haalbaarheid en effecten.

	De jeugdverpleegkundige in de rol als Centrale Zorgverlener binnen de ketenaanpak Kind naar Gezonder Gewicht In het GALA en IZA zijn afspraken gemaakt over de implementatie van 5 ketenaanpakken in Friesland, waaronder Kind naar Gezonder Gewicht. De ketenaanpak Kind naar Gezonder Gewicht van JOGG is de benoemde ketenaanpak in het GALA. In dit landelijk gedragen model wordt (ernstig) overgewicht bij kinderen bekeken vanuit zowel het zorg als het sociaal domein. Daarbij is oog voor onderliggende oorzaken en factoren in de gezinssituatie die bijdragen aan het overgewicht en obesitas. Een sleutelfiguur hierbij is de centrale zorgverlener; een coördinerende rol en het vaste aanspreekpunt voor het kind en gezin. De beroepsgroep jeugdverpleegkundige wordt gezien als de groep die deze rol goed kan vervullen. Bekostiging van deze rol vindt plaats via twee verschillende financieringsstromen: voor een deel van de kinderen via afspraken met gemeenten en voor een ander deel van de kinderen via de Zorgverzekeringswet. Voor de vergoeding vanuit de Zorgverzekeringswet, komt in 2024 en naar verwachting ook voor 2025 alleen de jeugdverpleegkundige in aanmerking. Goed om hierbij te benoemen is dat wanneer GGD Fryslân de rol niet belegd bij de jeugdverpleegkundigen, er geen financieringsafspraken met de zorgverzekeraar kunnen worden gemaakt. Andere partijen komen immers vanuit de afspraken die tot nu toe bekend zijn niet in aanmerking. En daarmee stagneert de implementatie van de aanpak in Friesland. Met het implementeren van de rol van CZV binnen de jeugdgezondheidszorg dragen we bij aan de gehele implementatie van de aanpak Kind naar Gezonder Gewicht in Friesland, en daarmee aan één van de afspraken vanuit IZA en GALA. Kinderen met overgewicht en obesitas (en hun gezin) krijgen de juiste zorg en ondersteuning. Dit draagt – naast de ambities in IZA en GALA ook bij aan de doelstelling van het programma Nuchter over Gewicht om meer Friezen op een gezond gewicht te krijgen. Om de rol van CZV binnen de jeugdverpleegkundigen van GGD Fryslân te beleggen is er in het voorjaar 2024 een implementatie onderzoek gedaan. Er is onderzocht wat er nodig is om de rol van CZV te beleggen binnen de jeugdverpleegkundigen van GGD Fryslân. De rol van CZV is met alle randvoorwaarden uitgewerkt en daaruit kan geconcludeerd worden dat het passend is om de rol te beleggen bij de jeugdverpleegkundigen van GGD Fryslân. Om de rol te kunnen beleggen en de uitvoering in Friesland tot een succes te brengen, wordt er een projectleider aangesteld in de periode juni t/m november 2024 voor acht uur per week die het implementatieproces gaat uitwerken en coördineren. **ZonMW subsidie – Grip op Onbegrip** GGD Fryslân en GGZ Friesland hebben in samenwerking met een aantal gemeenten een subsidie bij het zonMW actieprogramma Grip op Onbegrip aangevraagd. Deze subsidie is toegekend. Vanuit deze subsidie zullen de aanvragers aan de slag met het optimaliseren van de samenwerking tussen Acute en Niet-Acute zorgketens. **Regionaal overleg samenwerking acuut en niet acuut (ROSANA)** ROSANA heeft de afgelopen periode bijgedragen aan een betere verbinding en samenwerking tussen de verschillende domeinen.

	Onlangs is besloten ROSANA in haar huidige vorm op te heffen. Er wordt gekeken waar de onderwerpen die voorheen in ROSANA werden besproken worden belegd. Hiervoor zijn verschillende opties. **Scabiës** De incidentie van scabiës, en daarmee ook de druk op de huisartsen en dermatologen in Fryslân, neemt toe. GGD Fryslân krijgt dan ook dagelijks vragen vanuit burgers, zorginstellingen en zorgverleners over scabiës. Recentelijk overleg tussen GGD Fryslân, de Friese huisartsen en dermatologen bevestigen dit beeld en de druk in de keten. Daarbij beschikken veel huisartsen niet over de juiste expertise voor wat betreft diagnostiek en het geven van inhoudelijke advies aan patiënten. In overleg met de Friese huisartsen en de dermatologie is dan ook gekeken of de GGD kan ondersteunen in de scabiëszorg. GGD Fryslân beschikt over voldoende expertise en knowhow, partijen zijn dan ook voornemens om een pilot te starten waarin de GGD (een deel) van de scabiëszorg zal overnemen. Hierbij wordt gedacht aan het uitvoeren van diagnostiek, inzichtelijk maken van redenen voor het niet slagen van behandeling en waar de GGD op in kan spelen door bijv. specifieke informatievoorziening. **Medische milieukunde/ Jelsumer Feart** Op 14 maart jl. bent u schriftelijk geïnformeerd over de grote hoeveelheden PFAS (PFOS) in de Jelsumer Feart. Vanaf de eerste week sinds de constatering hebben gemeente Leeuwarden, Wetterskip Fryslân en GGD Fryslân samen opgetrokken om de impact van de vervuiling te bepalen en omwonenden en gebruikers van het gebied te informeren. Hierbij zijn er diverse onderzoeken opgestart. Het Wetterskip onderzoekt momenteel nog de grootte van de verspreiding en de mogelijke bron. Gemeente Leeuwarden heeft op verschillende locaties (waaronder tuinen en moestuinen) bij de Jelsumer en Lytse Feart de bodem en het grondwater onderzocht. De resultaten van deze onderzoeken zijn inmiddels bekend en worden voor zover mogelijk in persoonlijke gesprekken door de gemeente en GGD naar de gebruikers/bewoners gecommuniceerd. **Gemeentelijke rapportage infectieziekten** Op 27 mei jl. heeft u de eerste kwartaalrapportage infectieziekten van GGD Fryslân ontvangen. Hierin kunt u lezen hoeveel meldingen van meldingsplichtige infectieziekten er uit uw gemeente bij de GGD zijn gedaan. Ook worden ontwikkelingen in de provincie op het gebied van infectieziekten weergegeven. Met deze rapportage willen we u op een toegankelijke wijze inzicht geven in de infectieziekten in Fryslân en geven we op een herziene wijze invulling aan onze wettelijke informatieplicht (WPG, artikel 27 lid 4 en 5). **Benchmark overhead** Gemiddeld eens in de 4 jaren laten we een benchmark onderzoek uitvoeren naar onze overheadkosten als Veiligheidsregio Fryslân.

	Net als de vorige keren wordt dit onderzoek uitgevoerd door het bureau Berenschot. Doel van dit onderzoek is om te bepalen of onze overhead in de pas loopt met vergelijkbare organisaties zodat we, indien nodig, hierop kunnen bijsturen. Het onderzoek zit momenteel in de afrondende fase. In de bestuurlijke cyclus van oktober wordt het onderzoeksrapport aan de Bestuurscommissies, het Dagelijks Bestuur en het Algemeen Bestuur gepresenteerd. **Overige mededelingen:** Aanvullend wordt mondeling de Bestuurscommissie Gezondheid bijgepraat over actuele ontwikkelingen.